

Verslag: Wereldmuziek & Auteursrechten, Sabam focus op hulpmatregelen *dinsdag 19 mei 2020*

Spreker: Frederik Meeuwis (Sabam)

Moderator: Piet Maris (Choux Bruxelles)

Secretarissen: Lize Colson (VI.BE) & Leen De Spiegelaere (Met-X)

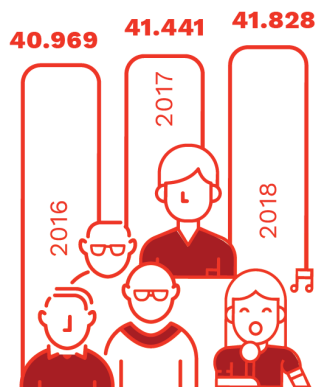
Audio: <https://belgianworldmusicnetwork.be/nl/verslag-rapports/>

Wie is Frederik Meeuwis?

Accountmanager bij Sabam, focus op ledenrelaties, meer bepaald muziek. Dus aanspreekpunt voor muzieksector binnen Sabam, voor leden die bepaalde initiatieven nemen. Zoals bv BMWN, die zijn ontstaan mede dankzij de hulp van Sabam For Culture.

Wie is SABAM?

Ontstaan in 1922, door en voor auteurs. Het is een privébedrijf, meer bepaald een coöperatieve vennootschap. Alle leden zijn aandeelhouder van de organisatie zelf, samen vormen zij Sabam.

auteurs, componisten en uitgevers

> Ondertussen met meer dan 42.000 leden. Allemaal Belgen.

> Ze vertegenwoordigen uiteraard meer dan die 42.000 leden. Ze vertegenwoordigen ook internationale auteurs bijvoorbeeld. Ze hebben daarvoor wederkerigheidscontracten met de zustermaatschappijen.

Hun **Raad Van Bestuur** (controle-orgaan dat toekijkt op de werking, in nauw contact met de administratie én ook voelspriet in de sector) is samengesteld uit leden van Sabam. Altijd ook verkozen door leden van Sabam.

Sabam is een van de **vennootbeheerschappen**, er zijn er meerdere in België. Sabam houdt zich bezig met auteursrechten, maar je hebt bijvoorbeeld ook:
* SIMIM: houdt zich bezig met naburige rechten (= rechten van producenten (platenfirma's))

* Playright: legt zich toe op de uitvoerende kunstenaars, dus bijvoorbeeld muzikanten. Ze focussen zich op de naburige rechten (= rechten die voortkomen uit opnames en alles waar muzikanten op te horen zijn)

Sabam is een **multidisciplinaire** beheersvennootschap: muziek, audiovisuele kunsten, literatuur, theater, visuele kunsten, ...

Auteursrechten

Wanneer iemand iets creëert wordt die persoon automatisch **auteur**. Dit heeft betrekking op de **morele rechten** (bv paterniteitsrecht, integriteitsrecht): *"ik creëer een werk, dus ik ben automatisch vader/moeder van een bepaald werk en ik kan dan dus ook oordelen of mijn werk gebruikt mag worden binnen bv een reclame-spot"*. Die morele rechten worden niet door Sabam beheert, dat zijn de auteurs zelf.

Waar zij rond werken zijn de **vermogensrechten**. Telkens wanneer er financiën voortkomen uit het gebruik van een bepaald werk, dan zal, indien deze persoon/auteur aangesloten is bij Sabam of een van haar zusterpartijen, die administratief optreden en zorgen dat er een financiële vergoeding is.

Staat vrij om lid te worden van een auteursrechtenmaatschappij, tot hiertoe nog niet verplicht, het is een **persoonlijke keuze** die bij het individu wordt gelegd. Dus vrije keuze van individu, of ze vergoed willen worden voor gebruik van hun werk.

Sabam staat in voor het **collectief beheer** van de auteursrechten van al hun leden. Zij vertegenwoordigen al hun leden en hun repertoire.

Wat is het voordeel van dat collectief beheer?

> Voor klant: slechts **1 aanspreekpunt**

* Denk maar aan streaming diensten (bv Spotify) of de omroepen (bv VRT, RTBF, VTM), zij onderhandelen liever met 1 overkoepelende instantie. Stel dat collectief beheer niet zou bestaan, zeer omslachtig: gekkenwerk om met alle individuele spelers te onderhandelen over gebruik van hun werk en uitbetaling van rechten.

> Voor auteurs: **iedereen gelijk voor de wet**.

* bv Prince vs onbekende startende auteur. Stel, geen collectief beheer, zou er verschillend onderhandeld worden voor gebruik van werken van beide auteurs. Nu, wanneer beiden op de radio komen, is evenveel waarde. Solidariteitsprincipe!

> **Vergemakelijkt (inter)nationaal lobbywerk voor beter beleid**

* Vertegenwoordigen de stem van een grote groep auteurs

* bv Copyright Directive

> Individu heeft geen **inningsmandaat**. Dat ligt bij de beheersvennootschap. De auteur is daarnaast niet altijd de artiest, wat zaken niet altijd makkelijker maken.

> **Solidariteitsprincipe**

bv Sabam for Culture: cultureel steunfonds voor jongere, onbekendere auteurs. Dit heeft iedere beheersvennootschap. Iedereen die lid is van sabam staat deel af van zijn/haar uitvoeringsrechten (grote auteurs meer dan kleinere, beginnende auteurs) voor dit fonds om mee aan gezonde scene te werken en nieuwe, jonge krachten een duwtje in de rug te geven.

Missie van Sabam

Telkens wanneer er muziek in het openbaar wordt gebruikt, dan zal daar een vergoeding voor gevraagd worden. UNISONO doet facturatie van de auteursrechten (sinds begin dit jaar) en Sabam zal dan vervolgens die auteursrechten doorbetalen aan haar leden.

Hoe auteursrechten ontvangen?

Documentatie + signalisatie = uitbetaling

- ➔ Wat (documentatie) werd wanneer gebruikt (signalisatie)?
- ➔ Zorg er als lid voor dat je **documentatie** in onze database zit!
- ➔ Belangrijk dat Sabam een **signalisatie** krijgt, dat ze een teken krijgen dat het werk aan bod is gekomen (bv radio, concert, ...). Je kan daarvoor een online aanvraag indienen.
- ➔ Er wordt gewerkt met een **verdeelsleutel**, Sabam volgt die bij de uitbetaling (bv twee mensen werken aan een werk, maar iemand heeft er iets meer werk ingestoken of een iemand deed tekst en andere muziek kan je zelf kiezen voor de verdeling 60% – 40%. Publisher kan maximum 50% van auteursrechten claimen, is vastgelegd. Arrangeur max. 1/6.)

Flow/cyclus waarbinnen Sabam opereert

“U wordt aandeelhouder” = je wordt lid, kan eenvoudig online via de site van Sabam.

Publiek Domein

Een lid bij Sabam kan ten allen tijden ontslag indienen.

Stel dat iemand sterft, dan kan Sabam **nog tot 70 jaar na overlijden** rechten innen en uitbetalen (in dit geval aan de nabestaanden).

Publiek Domein = “**vrij van rechten**”. Dat geldt voor werken van auteurs die al langer dan 70 jaar overleden zijn, dan mag het vrij gebruikt worden, zonder dat daar een vergoeding aan gekoppeld is (bv klassieke componisten als Mozart, Beethoven, maar ook traditionals, ...)

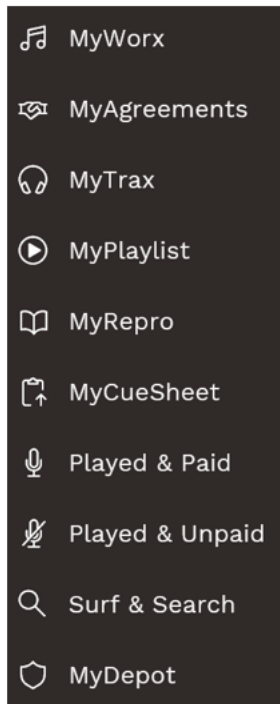
Als je een bestaand, oud werk zodanig **herwerkt/arrangeert** en eigen maakt, kun je daar mogelijks toch auteursrechten en een vergoeding op ontvangen. Daar beslist een classificatiecommissie (externe commissie) over. Er moet echter wel een zeer grote artistieke meerwaarde zijn bij het arrangement. Niet zomaar naspelen.

> VRAAG: “*Wie zit in deze commissie? Is deze niet zeer erg gefocust op de Westerse muziek?*”

Je kunt meer informatie vinden over de externe commissieleden op de site van Sabam. Patrick Mortier is voorzitter (vereniging Belgische publishers), maar meer kon de spreker hier helaas niet over vertellen. BWMN volgt op en vult later nog aan.

eServices

Lid krijgt online account. Kan van thuis uit administratie doen en rechten beheren dus.

MyWorx: werken aangeven

MyTrax: tool gebaseerd op fingerprinting systeem (denk aan Shazam). Hier mp3's uploaden en wij scannen dan radio's, tv, discotheken, ... waar je werk gebruikt wordt.

My Playlist: daar kun je zelf doorgeven waar je werk wordt gebruikt, bv "mijn docu werd uitgezonden op TV", daar doorgeven. En nakijken of iedereen die je werk gebruikt heeft (waarvan je zelf weet hebt), het ook effectief doorgegeven heeft. If not, kan je zelf nog toevoegen daar.

Played & Paid: uitbetalingen nakijken

Surf & Search: tool om in Sabam database opzoeken te doen

MyDepot: Online tool om werken te deponeren die nog niet officieel uitgebracht zijn, maar die je wel auteursrechtelijk wilt beschermen (vastleggen dat jij dat hebt geschreven).

Mogelijkheid om certificaat op te vragen (kleine kost), met datum en bewijs dat je dat daar hebt aangegeven. Kan helpen bij geschillen omtrent morele rechten (dit doet sabam niet, morele rechten zit bij individu, dus plagiaat nemen zij geen standpunt in, moeten onpartijdig zijn, maar deze tool is wel een hulpmiddel)

Sabam for Culture: Sociaal fonds vs cultureel fonds

> **Sociaal fonds:** pensioen voor alle leden van Sabam dat je opbouwt bij het krijgen van uitvoeringsrechten. Wordt afgehouden bij uitbetaling en bouwt zo pensioen op. Jaarlijks ook winstmarge gekoppeld aan je persoonlijk pensioen (dit jaar bijvoorbeeld 4%). Dat bedrag wordt dan toegevoegd aan je sociaal reserve. Wanneer persoon 60 jaar wordt, wordt dat bedrag uitbetaald.

> **Cultureel fonds:** Sabam for Culture, steunfonds voor jongere, onbekendere auteurs. Dit heeft iedere beheersvennootschap. Iedereen die lid is van Sabam staat deel af van zijn/haar uitvoeringsrechten (grote auteurs meer dan kleinere, beginnende auteurs) voor dit fonds om mee aan gezonde scene te werken en nieuwe, jonge krachten een duwtje in de rug te geven.

* Budget muziek vorig jaar: 1,5 miljoen euro

* Dossier indienen dat beoordeeld wordt door een externe jury van muzikexperten

- * Zowel voor klanten (organisaties, gebruikers van werken) als leden (auteurs)
- * Voorbeelden: steun voor maken videoclip, steun voor buitenlandse tournee, steun voor filmmuziek, steun voor showcasefestivals en muziekbeurzen (600 euro per act, om op te vangen dat er geen fee is, sabam heeft er baat bij dat muziek van leden internationaal wordt gespeeld), ...
- * Meer info: <https://www.sabam.be/nl/voor-auteurs/muziek/beurzen>
- * Compositieopdrachten: binnenkort een nieuwe steun

Jaarverslag

Wordt binnenkort gepubliceerd, maar hieronder al een **overzicht van de activiteiten:**

- > Meer dan 150 evenementen en projecten, bijvoorbeeld MIA's, Filmfest Gent, Dour, Theater aan Zee, Rock Herk, ...
- > 17 ondersteuning aan federaties bv Komaf, GALM, Belgian Screen Composers, ...
- > Geldprijzen voor awards gekoppeld aan evenementen bv Sabam Jazz Awards, Kortfilmfestivals, ...
- > Giften bv De Warmste Week

COVID-19

Implicaties op Sabam:

- ➔ Annulatie van vele evenementen.
- ➔ Distributie blijft gegarandeerd, werking blijft doorgaan (uitbetaling aan leden blijft gevrijwaard)

- ➔ Cultureel fonds, werking blijft doorgaan (steun die reeds is toegekend aan leden, die steun is er nog altijd. Tour uitgesteld? Kijken naar ander moment bv)
- ➔ Sociaal fonds, vervroegde opname is toegelaten! Iedereen die lid is en pensioen aan het opbouwen is, kan deel vervroegd opvragen (18 miljoen vrij voor leden, geeft extra zuurstof binnen huidige crisis)
- ➔ Unisono (= organisatie die auteursrechten factureert): solidariteitsbijdrage aan horeca & handelspanden, korting op auteursrechten die betaald moeten worden.
- ➔ Opstart relancefonds (binnenkort meer nieuws): (relance = impuls) idee om organisatie of leden die initiatieven nemen binnen deze huidige situatie en vooral ook heropstart die eraan komt, steun te geven, aan te moedigen, budgetten mogelijk te maken.
- ➔ Regering werkt aan noodfonds, nu nog onzeker waar het naartoe gaat! 30 miljoen zou gevrijwaard worden voor de rechten die de beheersvennootschappen beheren en uitbetalen (nog niet officieel, nog impact en specifieke bedragen van verliezen aan het meten). Om schade daarmee te beperken.

Blijf op de hoogte

Volg Sabam's socials, daar wordt veel gecommuniceerd.

Vragen

"Kun je iets meer vertellen over de herkomst van jullie gelden en de verdeling ervan (live-evenementen, media, digitale dragers, film, ...)? En welke impact is er op jullie inkomsten door Covid-19 (en dus zo ook op lange termijn voor de leden)?"

- > Die verdeling/cijfers vind je terug in het jaarverslag (dat ieder moment gepubliceerd zal worden op de site).
- > Door de annulatie van al deze evenementen (en sluiting horeca) lopen de leden en zo ook Sabam miljoenen euro's mis, dus de impact zal zeker niet te onderschatten zijn. Heel veel inningen gaan verloren. Voor media, streamingdiensten, ... zal er echter weinig verschil zijn.
- > Verder is het moeilijk te zeggen wat de concrete impact is omdat Sabam momenteel nog volop 2019 aan het behandelen is (toen was er nog geen coronacrisis). Veel organisaties geven trouwens maar halfjaarlijks hun gebruik door. Definitieve repartitie is pas eind oktober.

"Ik run een management kantoor, kunnen niet-belgen lid worden? Hoe kan Sabam me mogelijks helpen als belgische manager van buitenlandse bands/artiesten."

Je kunt overal lid worden in ieder land, zoals eerder gezegd. Sabam beheert auteursrechten van +42.000 Belgen, maar daarnaast ook van miljoenen gebruikers van over de hele wereld via wederkerigheidscontracten met zusterbedrijven. Je kunt zelfs lid worden van meerdere beheersvennootschappen, in meerdere landen, maar dat bemoeilijkt het wel natuurlijk, omdat je dan met meerdere spelers contact zal moeten hebben en ze met elkaar moeten afstemmen ed. Je kiest bij je aansluiting bij welke vennootschap(pen) je lid wordt, van welk(e) land(en) en belangrijk ook, voor welk territorium. Moet gewoon goed de afweging maken, of dat wel logisch is. Kijk naar de markt waar je het meest actief bent.

Bv Brit die lid is van Sabam en wij vertegenwoordigen hem wereldwijd

Bv Belg die in VS woont, wij vertegenwoordigen hem voor Benelux

Bijvraag: "Wat als er geen administratie is in land van herkomst? En vooral, wat als de auteurs in kwestie geen verblijfplaats hebben (nomads), geen bankrekening ed.?"

> Dat bemoeilijkt de zaak natuurlijk. Wat Sabam nodig heeft voor lidmaatschap: verblijfplaats, rekeningnummer, paspoort, ...

> Probeer gewoon 1 persoon aan te stellen van de band die deze zaken in orde brengt.

> Andere, off the record, mogelijkheid is dat het managementkantoor tussenpersoon is, dat Sabam op hun rekening stort en dat zij dan doorstorten, maar we raden dat ten sterkste af, om geschillen te vermijden. Als er bijvoorbeeld een stopzetting is van de samenwerking (met conflict), kan dat tegen hen gebruikt worden.

> In zo'n gevallen best apart contact opnemen, heel specifieke situatie.

"Worden er auteursrechten betaald tijdens livestreams? Wat met online lessen? En wat met vrije bijdrages?"

> Livestreams: velen zijn gratis (zonder verdienmodel) en zijn dus daarom vrij van auteursrecht. (analogie met liveconcerten: geen gage voor uitvoerende muzikanten, geen auteursrechten) Je kunt dus enkel auteursrechten aanvragen wanneer er geld gevraagd wordt (ticket, abonnement, ...).

> Sabam heeft wel tal van licenties met grote spelers zoals bv Facebook, YouTube, ... vergoedingen lopen dan via die weg.

> Educatief kader (bijvoorbeeld muziekschool): geen auteursrechten verschuldigd!

> Vrije bijdrage: dit moet je checken bij Unisono, gaat over een gift. Kun je vergelijken met een straatmuzikant, geld in de hoed.

Bijvraag: "Als je dan een stream organiseert met een deel bands die aangesloten zijn bij Sabam en een deel niet, waar gaat dan het geld naartoe, hoe wordt dat verdeeld?"

> Je vraagt na bij de bands of ze aangesloten zijn bij Sabam en/of ze covers spelen van bands die aangesloten zijn bij Sabam. Je factuur zal daar van afhangen. Zal er dus anders uitzien als je drie bands aangesloten zijn versus 1 band. Er wordt enkel betaald aan leden natuurlijk. Hangt trouwens nog van veel meer andere zaken af: grootte zaal, aantal toeschouwers, ...

> Daarop aansluitend/uitwijding: met omroepen heeft Sabam bijvoorbeeld een jaarovereenkomst, er wordt een bedrag geïnt voor een heel jaar. Dan bekijkt Sabam het repertoire dat gespeeld werd, wie daarvan lid is van hun beheersvennootschap en het aantal minuten dat de muziek gespeeld werd dat jaar (er wordt met een verdeelsleutel/puntwaarde per minuut gewerkt).

"Callahan (muzikant) maakt in zijn boek "A critical guide to Intellectual Property" brandhout van het idee auteursrechten. Volgens hem is muziek geen object dat je kan bezitten, het is een activiteit. Als kunstenaar mag je wel credits krijgen voor jouw bijdrage en compensatie via cultuursubsidies. Dat is volgens hem voor de gebruiker ook veel goedkoper: de kostprijs via belastingen is dan veel lager omdat je alle zakkenvullende tussenspelers eruit haalt. <https://www.zedbooks.net/shop/book/a-critical-guide-to-intellectual-property/> Hoe zien jullie dat?"

> Was een heel specifieke vraag (kadert in een gesprek dat zal gevoerd worden tussen de vakbond en zijn kunstenaarsleden over auteursrecht en patentrechten (en het verschil daartussen), om dat meer body te geven, de voor- en nadelen in kaart te kunnen brengen). Deze persoon zal zelf contact opnemen met Frederik om hier dieper op in te gaan.

> Zie ook hierboven, de voordelen van collectief beheer, bijvoorbeeld in de situatie dat een werk live uitgevoerd wordt door een andere persoon dan de auteur: zonder auteursrechten is deze persoon de dupe. De auteur zal dan inkomsten mislopen.

Hoe lid worden van Sabam?

> Zie ook hierboven

> Via site, heel eenvoudig, via link 'lid worden'.

> Je kiest zelf voor een bepaald territorium, bijvoorbeeld BENELUX

> Administratieve eenmalige kost van 75 euro

> Wat houdt het in? Je wordt aandeelhouder, je bent zelf mee Sabam, is door en voor auteurs gemaakt. Je betaalt namelijk een maatschappelijk aandeel. Je hebt de keuze voor een klein of groot aandeel:

* klein: 31 euro

* groot: 124 euro

* verschil? Al dan niet mee mogen stemmen op algemene ledenvergadering waar bestuur wordt gekozen en reglement wordt herbekeken + al dan niet zelf kandidaat zijn voor bestuur.

* Bij ontslag, krijg je je aandeel gewoon terugbetaald.

“Wat zijn de voordelen van werken met een publisher?”

> Zij doen je administratie en nazicht/controle: zij checken of alle werken ingeschreven zijn bij sabam, zij volgen de uitbetalingen op, etc. maar dat kan je ook zelf doen online natuurlijk (zie hierboven)

> Waar ligt dan het verschil? Een publisher heeft natuurlijk heel veel contacten en een groot netwerk. Hun doel is om het repertoire zoveel mogelijk te pushen zodat het meer gebruikt wordt (bv reclame, film, docu, platenlabel buitenland, ...) en er zo meer geld komt binnen (meer auteursrechten). Zij beschikken daarnaast over financiële middelen (grote catalogussen dus flow aan auteursrechten) en kunnen bijvoorbeeld een voorschot aan een artiest geven via een contract, ondanks dat deze persoon dat zelf nog niet verdiend heeft met zijn/haar muziek.

Bijvraag: “Gaan zij actiever op zoek naar waar de muziek wordt gespeeld, actiever dan sabam’s eigen fingerprint systeem? Bv lokale radio’s (want onze muziek zeer niche en vaak op kleinere, meer specifieke kanalen exposure)?”

Sabam screent lokale radio’s dag en nacht via dat fingerprint systeem (meer info zie hierboven), want er zijn oneindig veel lokale radio’s, kunnen niet met allen een deal hebben zoals we met nationale radio’s hebben. Upload zeker je gemasterde tracks op het online platform hiervoor, zodat ze goed kunnen screenen. Inkomsten van lokale radio’s zijn daarbij ook lager dan bv nationale radio. Hun systeem is niet exhaustief, vandaar dat je zelf ook je werken kunt aangeven (waar ze zijn gebruikt) en dat is dus zeker iets waarbij een publisher kan helpen.

“Quid des droits de diffusion sur internet des musiques traditionnelles enregistrées avant 1993?”

- > Jaartal maakt op zich niet uit
- > Moet wel beschermd repertoire zijn!
- > Nog geen publiek domein (bij overlijden)
- > Inningen gaan gewoon door dus

“Sabam for Culture – dossier promo bij independent release; hoe uitgebreid moet het promoplan zijn? Agenda per dag versus globale strategie?”

> Globale plaatje en overzicht partners is oké. Hoeft niet dag per dag of te gedetailleerd te zijn. Gewoon een beeld geven van de plannen, bijvoorbeeld we gaan dan een album releasen, dus op dat moment releasen we een videoclip, deze persoon gaat PR doen (& keuze voor deze persoon toelichten + doelstellingen) etc.

> Belangrijk: budget dat sabam je geeft, moet gekoppeld kunnen worden aan promokosten die gemaakt zullen worden, dus er moeten facturen zijn van bijvoorbeeld persagent, videoclip die gemaakt wordt ter promotie van de cd, ...